

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 20.11.1992, sp. zn. 4 Tz 52/92, ECLI:CZ:NS:1992:4.TZ.52.1992.1

Číslo: 32/1993

Právní věta: Je-li podání, jehož obsahem je opravný prostředek, opatřeno otiskem podacího razítka soudu prvního stupně s datem po uplynutí zákonné lhůty k podání opravného prostředku, musí soud druhého stupně vždy zkoumat, zda opravný prostředek nebyl podán v zákonné lhůtě, a to se zřetelem k okolnostem uvedeným v § 60 odst. 4 tr.ř.

Soud: Nejvyšší soud ČR

Datum rozhodnutí: 20.11.1992

Spisová značka: 4 Tz 52/92

Číslo rozhodnutí: 32

Číslo sešitu: 5-6

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Lhůty, Odvolání, Stížnost

Předpisy: 141/1961 Sb. § 60 odst. 4
§ 143 odst. 1
§ 248 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

K stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem ČR Nejvyšší soud ČR zrušil usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem z 29. dubna 1992 sp. zn. 28 To 157/92 a tomuto soudu přikázal, aby věc znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem z 29. 4. 1992 sp. zn. 28 To 157/92 bylo podle § 253 odst. 1 tr. ř. zamítnuto odvolání obviněného P. H. proti rozsudku Okresního soudu v Jablonci nad Nisou ze 16. 3. 1992 sp. zn. 2 T 33/92. Krajský soud opřel toto rozhodnutí o závěr, že odvolání bylo podáno opožděně.

Generální prokurátor ČR podal 29.10.1992 ve prospěch obviněného P. H. proti usnesení Krajského soudu stížnost pro porušení zákona, v níž namítl, že Krajský soud zamítl odvolání jako opožděné, aniž spolehlivě zjistil, zda bylo skutečně podáno po uplynutí zákonné lhůty. Generální prokurátor ČR poukázal na to, že Krajský soud posuzoval otázku včasnosti odvolání jen podle data, kdy podání, jehož obsahem bylo odvolání, došlo soudu. Podle námitek generálního prokurátora ČR měl Krajský soud zkoumat, zda odvolání nebylo podáno včas se zřetelem k ustanovení § 60 odst. 4 písm. a) tr. ř. V

této souvislosti generální prokurátor ČR odkázal na okolnosti, z nichž Krajský soud měl dovodit, že podání mohlo být ve lhůtě dáno na poštu. V návaznosti na to generální prokurátor ČR vytkl, že Krajský soud neprovedl potřebné důkazy k objasnění věci z tohoto hlediska. V závěru stížnosti pro porušení zákona generální prokurátor ČR navrhl, aby Nejvyšší soud ČR vyslovil vytknuté porušení zákona, ke kterému došlo v neprospěch obviněného, aby zrušil napadené usnesení a aby dále postupoval podle § 270 odst. 1 tr. ř.

Nejvyšší soud ČR přezkoumal podle § 267 odst. 1 tr. ř. na podkladě stížnosti pro porušení zákona správnost výroku napadeného usnesení, jakož i řízení, jež mu předcházelo, a shledal, že zákon byl porušen.

Podle § 253 odst. 1 tr. ř. odvolací soud zamítne odvolání mimo jiné tehdy, bylo-li podáno opožděně. O opožděně podané odvolání jde v případě, že bylo podáno po uplynutí lhůty uvedené v § 248 odst. 1 tr. ř. Přitom zachování i této lhůty je nutno vždy posuzovat se zřetelem k ustanovení § 60 odst. 4 tr. ř., které stanoví, za jakých podmínek je lhůta zachována, i když podání došlo orgánu činnému v trestním řízení fakticky až po uplynutí lhůty.

Významnou zásadou při posuzování včasnosti odvolání je to, že odvolací soud musí ohledně rozhodných okolností zjistit vždy skutečný stav věci (§ 2 odst. 5 tr. ř.), a to na podkladě důkazů a jejich náležitého hodnocení (§ 2 odst. 6 tr. ř.).

Takto však Krajský soud v přezkoumávané věci nepostupoval. V souladu s ustanovením § 248 odst. 1 tr. ř. sice shledal, že konec lhůty, v níž obviněný mohl podat odvolání, připadl na 1.4.1992, avšak závěr o opožděnosti odvolání obviněného učinil pouze na podkladě skutečnosti, že odvolání došlo Okresnímu soudu v Jablonci nad Nisou až 2.4.1992. Krajský soud se již nezabýval otázkou, zda lhůta k podání odvolání nebyla zachována s ohledem na některou z okolností uvedených v § 60 odst. 4 tr. ř. Krajský soud zejména nehodnotil skutečnost, že podle podacího razítka okresního soudu, jímž bylo odvolání opatřeno, došlo toto odvolání v obálce. Na tomto podkladě vyvstávala reálná možnost, že obálka, jejímž obsahem bylo odvolání, došla Okresnímu soudu poštou. V takovém případě by pro zachování lhůty k podání odvolání bylo podle § 60 odst. 4 písm. a) tr. ř. rozhodné, kdy bylo podání dáno na poštu a zda bylo adresováno soudu, u něhož mělo být učiněno (tj. Okresnímu soudu v Jablonci nad Nisou), nebo soudu, který měl ve věci rozhodnout (tj. Krajskému soudu v Ústí nad Labem). V tomto ohledu se však Krajský soud otázkou včasnosti odvolání nezabýval, nezjistil okolnosti rozhodné z hlediska § 60 odst. 4 písm. a) tr. ř. a na jejich zjištění nezaměřil dokazování ani hodnocení důkazů. V důsledku toho Krajský soud jako opožděné zamítl odvolání obviněného, aniž spolehlivě zjistil, že toto odvolání bylo skutečně podáno po uplynutí zákonné lhůty. Tím Krajský soud porušil zákon v neprospěch obviněného v ustanoveních § 2 odst. 5, 6 tr. ř. ve vztahu k ustanovení § 253 odst. 1 tr. ř.

Nejvyšší soud ČR proto vyslovil zjištěné porušení zákona a zrušil napadené usnesení. Zároveň zrušil také všechna další obsahově navazující rozhodnutí, která zrušením napadeného usnesení pozbyla podkladu, zejména rozhodnutí o nákladech trestního řízení, rozhodnutí o zamítnutí návrhu na odklad výkonu trestu atd.

V dalším Nejvyšší soud ČR přikázal Krajskému soudu, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. Při novém projednání věci Krajský soud především učiní zjištění potřebná pro posouzení, kdy bylo podání, jehož obsahem je odvolání obviněného, učiněno se zřetelem k ustanovení § 60 odst. 4 písm. a) tr. ř. Za tím účelem si opatří obálku, v níž bylo podání doručeno Okresnímu soudu, a pokud by tato obálka nebyla k dispozici, přihledne k obsahu dalších dostupných důkazů, jimiž jsou zejména doklady obhájce o odeslání zásilky, vyjádření pošty apod., které si v zájmu objektivního posouzení věci opatří. Teprve poté Krajský soud posoudí, zda odvolání bylo skutečně podáno opožděně a zda jsou podmínky pro jeho zamítnutí podle § 253 odst. 1 tr. ř., anebo zda je na místě

meritorní přezkoumání rozsudku Okresního soudu podle § 254 odst. 1 tr. ř.